

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma**· 1.1 Produktidentifikator****· Handelsnavn: ASA****· 1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.**· Bruk av stoffet/ tilberedning** Forskjellige**· 1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet****· Produsent/leverandør:**Stratasys, Inc.
7665 Commerce Way
Eden Prairie, MN 55344
USATel +1 952 937 3000
Fax +1 952 937 0070

For information in Europe contact:

C.S.B. GmbH
Düsseldorfer Straße 113
D-47809 Krefeld
GermanyTel.: +49-2151-6520860
Fax: +49-2151-6520869
E-Mail: info@csb-online.de**· E-postadresse for den kompetente personen, som er ansvarlig for sikkerhetsdatabladet** sdb@csb-online.de**· Avdeling for nærmere informasjon:** Salg / Teknikk**· 1.4 Nødnummer:** Se ovenfor eller neste giftinformasjonssentrale**Avsnitt 2: Viktigste faremomenter****· 2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding****· Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Produktet er ikke klassifisert i henhold til CLP-forordningen.

· Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC bortfaller**· Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:** bortfaller**· Klassifiseringssystem:**

Produktet må ikke merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almenne direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

· 2.2 Etikettelementer**· Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008** bortfaller**· Farepiktogrammer** bortfaller**· Signalord** bortfaller**· Advarselsetninger** bortfaller**· 2.3 Andre farer****· Resultater av PBT- og vPvB-vurdering****· PBT:** Ikke brukbar.**· vPvB:** Ikke brukbar.**Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering****· 3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger****· Beskrivelse:** Akrylnitril-styrol-akrylat copolymer**· Farlige innholdsstoffer:** bortfaller**· Andre ingredienser:**

26299-47-8 butylakrylat-styrol-akrylnitril copolymer

> 98%

NO

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Handelsnavn: ASA

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Generelle informasjonjer:** Klær som er tilsølt med produktet må fjernes.
- **etter innånding:**
Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
Etter innånding av nedbryningsprodukter bringes den skadde til frisk luft og holdes i ro. Tilkall legehjelp.
- **etter hudkontakt:**
Vask godt med vann og sepe.
Etter kontakt med det smeltede produktet må det avkjøles hurtig med kaldt vann.
Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.
Stivnet produkt må ikke trekkes av huden.
Tilkall lege straks.
- **etter øyekontakt:**
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.
Fjern evt. kontaktlinser såfremt dette er lett mulig. Fortsett skyllingen.
- **etter svelging:**
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
- **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling** Symptomatisk behandling

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slokkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂ slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle.
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Støvekspløsningsfare
Under brann kan det frisettes:
Kvelstoffoksyder (NO_x)
Kullmonoksyd (CO) og kulldioksyd (CO₂)
Under visse brannvilkår kan spor av andre giftige stoffer ikke utelukkes, som f.eks.:
Styren
Acrylmonomeres, Acrylcompounds
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Bær åndedretsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
- **Ytterligere informasjoner**
Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.
Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.
Beholdere bør fjernes fra fareområde hvis det er möjligt uten risiko.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Unngå støvdannelse.
Bruk av åpen ild forbudt.
Unngå innånding av støv
Unngå kontakt med huden og øynene
Fare for å skli på grunn av utløpt/utsølt produkt.
- **6.2 Miljøverniltak:** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.

(fortsatt på side 3)

NO

Sikkerhetsdatablad iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Handelsnavn: ASA

(fortsatt fra side 2)

- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Ta opp mekanisk.
Fyll produktet i beholdere som er egnet for recycling eller bortskaffelse.
Oppsamlet materiale bortskaffes forskriftsmessig.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Unngå støvdannelse.
Støvdannelse som ikke kan unngås, må tas opp regelmessig.
Støv må ikke innåndes.
Grenseverdier for arbeidsplass må overholdes.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Støv kan sammen med luft danne en eksplosjonsfarlig blanding.
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Myndighetenes forskrifter for vannvern skal overholdes.
- **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.
Lagertemperatur: $\leq 60^{\circ}\text{C}$
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**
Følg alle arbeidsplass grenser for støv.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
- **Personlig verneutstyr:**
- **Generelle verne- og hygienetiltak:**
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.
Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
Unngå innånding av støv
Unngå lengre og intensiv hudkontakt.
Unngå berøring med øynene.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
- **Åndedrettsvern:**
Benytt åndedrettsvern i fall av støvdannelse.
Ved sikker overholdning av arbeidsplassgrenseverdier ingen særlige tiltak nødvendig.
- **Håndvern:**
Beskyttelseshansker
Ved håndtering av det hete/smeltede produktet varmebeskyttelseshansker.
For å unngå hudproblemer må man redusere bruk av hansker til det høyst nødvendige.
Sensibilisering pga. stoffene som materialene i hanskene inneholder, er mulig.

(fortsatt på side 4)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Handelsnavn: ASA

(fortsatt fra side 3)

Før man bruker hansken på ny, må man teste om den er tett.

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet / tilberedningsprosessen/kjemikalieblanding.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjenne tegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Protective gloves should be replaced at first signs of wear.

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:** Vernebrille

· **Kroppsvern:**

Ved handling av det hete/smeltede produktet varmebeskyttelsesdrakt.

Kroppsbeskyttelse bør velges avhengig av bruksmåte og mulig påvirkning.

· **begrenset og kontrollert miljøeksponering** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Utseende:**

Form: fast

Farge: opak

· **Lukt:** uten lukt

· **Lukterskel:** Ikke bestemt.

· **pH-verdi:** Ikke brukbar.

· **Tilstandsending**

Smeltepunkt/smelteområde: ikke bestemt

Kokepunkt/kokeområde: ikke bestemt

Mykningstemperatur/-område: 93 - 110 °C

· **Flammepunkt:** 366 °C (ASTM D-1929B)

· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke bestemt.

· **Antennelsestemperatur:** 518 °C (ASTM D-1929B)

· **Spaltningstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Ekspløsjonsfare:** Produktet er ikke ekspløsjonsfarlig.
Dannelse av ekspløsjonsfarlige støv-/luftblandinger er mulig.

· **Ekspløsjonsgrenser:**

nedre: Ikke bestemt.

øvre: Ikke bestemt.

· **brannfremmende egenskaper** ikke anvendelig

· **Damptrykk:** Ikke brukbar.

· **Tetthet ved 20 °C:** 1,06 - 1,08 g/cm³

· **relativt tetthet ved 20 °C** 1,06 - 1,08 (H₂O = 1)

· **damptetthet** Ikke brukbar.

· **fordampningshastighet** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 5)

-NO

Sikkerhetsdatablad iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Handelsnavn: ASA

(fortsatt fra side 4)

· Løslighet i / blandbarhet med Vann:	uløslig
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	
dynamisk:	Ikke brukbar.
kinematisk:	Ikke brukbar.
· 9.2 Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** see 10.3
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:**
Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
Unngå støt, gnidning, varme, gnister, elektrostatisk oppladning.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Støvekspløsningsfare
- **10.4 Forhold som bør unngås** Temperaturer over 425 °C
- **10.5 Inkompatible materialer:** Sterke oksydasjonsmidler
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:**
Kvelstoffoksyder (NO_x)
Kullmonoksyd (CO) og kulldioksyd (CO₂)

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:**
- **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:** ikke bestemt
- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Fare for mekaniske irritasjon med stovpartikler
- **på øyet:** Fare for mekaniske irritasjon med stovpartikler
- **Subakutt til kronisk toksisitet:** ikke bestemt
- **Ytterligere toksikologiske henvisninger:**
Produktet er ikke merkningspliktig på bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiseringsretningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave.
Ved sakkyndig omgang og formålsriktig bruk har produktet, etter våre erfaringer og etter de informasjonen som foreligger hos oss, ingen helseskadelige virkninger.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **Sensibilisering** ikke bestemt
- **Toksisitet ved gjentatt inntak** ikke bestemt
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
Ifølge nåværende kunnskap ingen CMR-effekter kjent.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjonen:**
- **Generelle informasjonen:** WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann

(fortsatt på side 6)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Handelsnavn: ASA

(fortsatt fra side 5)

- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

- **13.1 Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
- **Europeiske avfallslisten**
Innordningen til avfallskodenumrer i henhold til EAK må skje avhengig av bransjen og prosessen.
- **Ikke rengjort emballasje**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

· 14.1 UN-nummer:
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.3 transport fareklasser
· ADR, IMDG, IATA
· klasse	bortfaller
· 14.4 Emballasjegruppe:
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.5 Miljøfarer:
· Marine pollutant:	Nei
· 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker	Ikke brukbar.
· 14.7 Transport i bulk iht. annekst II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	Ikke farlig gods iflg. ovenstående forordninger
· UN "Model Regulation":	-

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

- **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
- **Nasjonale forskrifter:**
- **Forordning om uhell:** Direktiv 96/82/EF finner ingen anvendelse.
- **Vannfareklasse:** WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann
- **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktmessig rettsforhold.

(fortsatt på side 7)

-NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) n. 1907/2006, artikkel 31

Trykkdato: 19.02.2014

Utgave 1

revidert den: 18.02.2014

Handelsnavn: ASA

(fortsatt fra side 6)

· Avdeling som utsteder datablad:

C.S.B. GmbH

Düsseldorfer Str. 113

47809 Krefeld / Germany

Phone: +49 - 2151 - 652086-0

Fax: +49 - 2151 - 652086-9

· Forkortelser og akronymer:*ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals**EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances**ELINCS: European List of Notified Chemical Substances**CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)**LC50: Lethal concentration, 50 percent**LD50: Lethal dose, 50 percent*

NO